

Sermo beati

Chrysostomi quinq; et viginti p[er] Chri-
stophor[um] p[er]sonam et priorē sancte Bal-
bine nup[er] e greco i latinū traducti ac
Reuerēdissimo dño domino Marco
Barbo et veneto Cardinali sci Marci
viro omni laude cumlato dedicat[ur] et
Inscripti Quor[um] primus cōtra auarisi-
am siue pecuniarū amorē.

Sermo primus.

Vertendi
sunt nobis malor[um] fō-
tes quibus euerfis s[er]-
uatisq; ardētissimum
cupiditatis igne[us] ex-
tinguere licebit. ipsi q[ue] nequicie radi-
ces: ab imo reueller[et]. eteni si infecūde
arboris superiora circūcideris: eade[us]
nouos edente ramusculos nihil vide-
beris: vel radicib[us] alte tendentib[us] est
fecisse. Quid aut[em] malor[um] sit radix: edis-
sce ab optimo agricola: qui cuz huius-
sce sit agriculture non ignarus vinee
spirituali et curā impendit et opam: et
terraz orbis culturam suscipit. Quid
igit[ur] dixerit quispiā cūctorū malorum
eē causam: pecuniaz equidē assueuat
uerim cupiditatē. siquidē ois impro-
bitatis et nequicie fundamētum ipsa ē
habēdi libido. Ex ea nanq; dissensio-
nes: inimicitie bella: altercatiōes: con-
tumelie: suspitiōes: iniurie: cedes: fur-
ta et sacrilegia emanāt. ob eā inq[ue] nō
solū vrbes et oppida: sed vie ipse et or-
bis deniq; vniuersus desolat[ur]: mon-
tes insup[er] et loca queq; supiora et cū-
cta demū sanguine redūdant et clade.

Quōd malum neq; ipso pōto abstinnit
ibi nanq; maiori quadā vesania deset
uit. pyratis nouo quodā predādi ge-
nere adiuuato: vndiq; obsidētib[us]
Ob hanc p[er]te[ra] cupiditatē et nature
sunt leges unmutate: et sublata cōsan-

guinitatis termini. ipsiusq; substātie
ac vite corrupta sunt iura. auri enim
violēta cupido: nō solū in viuos quib[us]
etiā in mortuos ipsos: tales armauit
manus: vt ne cū tumulatis quidē ha-
bere indutias patiātur. quin has ple-
riq; sepulchris refractis scelerate in-
ciūt cadauerib[us]. neq; sinunt vita fun-
ctos eor[um] esse insidijs vacuos. Que-
cunq; deniq; mala siue domi esse cō-
peris: siue in foro: siue in iudicijs: siue
in contombis: siue in curia et regijs
edibus: siue quibusuis alijs in locis:
ex ea habēt cupiditate ortū. Hoc illō
est malū: hoc cuncta cede et sanguine
oppleuit. hoc gehenne flammā excita-
uit: hoc ciuitatis solitudie nihilo me-
liores: v[er]o inferiōes lōge effecit. Si
quidē obsessores viar[um] caueri facilius
possunt: q[ua]m qui predabūdi medijs v[er]-
bib[us] inuertantur. hiq; tāto sunt illis
deteriores: quāto ad euitandū diffici-
liores vidētur. Audēt enī in p[er]iculo
que illi seorsuz solēt et clā facitare: et
leges que ad predonū perdēdā impu-
ritatē sunt et neq[ue]tiam late: in auxilijs
sibi et cōmodū trahūt: vrbēq; vniuer-
saz cladet: facinoribus cōplēt. At qui
inopē in esuriam dedere in carcerēq;
comedū et vincula: tormētis post se
mē tradere: et varijs eculeis diuer-
sare. Nōne pro cede cōmissa habendū
est et cede mains: quā rem et si ipse nō
feceris. cām tñ vt fiat prebuertis: ma-
gis eris: q[ua]m qui supplicia summi-
strāt: culpand[us]. Carnifex enī simul ac gladi-
um iugulo defixit: breuiq; dolore affe-
cit: desunt vltra hoīez ex cruciare: ipse
hoīe cuius criminādo: vexādo. insidi-
andoq; suggeris cēties mortē oppetē
aduerte itaq; q[ua]m multiplices variasq;
ex vna cōficias mortes. quod q[ua]s grat-
uissimū ē cuz nulla sis necessitate aut
fame p[er]pulsus: h[ic] eo distaxat vt equor[um]
frena. domus fastigia: et colūnaz epi

stilia: multo auro obducant rapicē dos
habēdi semper i te crescit cupiditas.
quonaz igit pacto hec n̄ gehēna di-
gna iudicent. qm̄ z fratris q̄ tibi est in-
effabiliū bonoz particeps: tātōq; sit
a deo honore dignatus: nulla apud te
ratio cōstet: idq; solū habeas volup-
tati: vt lapides et pauimēta excolas:
exornesq; adeo brutoz animātū cor-
pora: vt plurimas tibi ad pnicie z ca-
lamitates inferas et erūnas? **C**anis
tibi magna ē cura: hō vero imo chris-
tus ipse: p tuo h̄ nimio in beluas stu-
dio: proq; inani ceteraz rex solertia:
fame extrema cōcludit. **Q**uid hac cō-
fisiōe deteri? quid eiusmodi nequitia
pōt esse molesti? quot flagrātia flumi-
na vel igne succensa huic fuerint ad-
cruciatū satis? siquidē is qui sit ad di-
imaginē creatus: tua in hūanitate sor-
descit et squalet: muloz vero facies q̄
cōiungē vecturi sunt tuā: auro nō mo-
dico fulgeat: pelles insuper et ligna:
quib; regumentū aliquid cōteritur:
vel si sedes parāda sit aut suppedane-
um: auro argentoq; opiuntur. at xp̄i
mēbrū. cuius ob gratiā e celis ille ad
nos deuenit: ac venerandū sanguinez
fudit: pre auaricia necessarijs alimen-
tis nil fruitur. **L**ectuli p̄terea tui vni-
diq; sunt obiecti: sanctorz vero corpo-
ra vlnecessario amictū priuant. **S**er-
uis itaq; beluis: stratis: suppedaneo:
sella et ceteris que his viliora sint va-
fis: inferior a te xp̄is habetur z abie-
ctior: q̄ si me audis dictaq; hec mea
horrescis: desiste iā hec facitare. **D**e-
sine inq; insanire. est enī studiuz hoc
oē qd̄ circa huiuscemōi res impēdit
p̄ insania habēdū. **I**dcirco inani hac
et superuacanea cura omīssa: oculos
aliqui tandē subleuem; ad celū: diēq;
tū illum. i. horribile dei iudiciuz: tum
statutā certāq; sniam et in reprobos
futurā damnationē: memoria repets

mus. **A**dauertamus insuper z et ne
illius maiestatis tolerantia: q̄ nostrū
vel erratis: vel sceleribus perspectis:
neq; celitus in nos fulgura iaculet:
cū facta hec fulmie sint nō indigna: id-
tū facere intermittit: nec mare in nos
refundit: nec terrā scindit apitq; medi-
am: nec solē extinguit: neq; disturbat
cū astris vna z celū: nec cūcta deniq;
e medio tollit: quin potius creata oīa
sunt suo ordine ferri nobisq; p̄ insti-
tuto sumministrare. **V**is itaq; animad-
uersis: diuine clemētie z magnitudi-
nē animi z tolerantia obitupescam;
reputemusq; nobiscū animo nostri or-
tus ingenuitatē: qm̄ in p̄fici nihil pla-
ne videamur a brutis animantib; dif-
ferre: s; illis esse longe inferiori condi-
tione orti. si quidē sanguinis illa tra-
huntur cōiunctiōe: suntq; naturali q̄
dā amoris copula cōtenta. ipse vero
vel plerisq; sese offerētibus occasiōi-
bus honore. s. qui religioni debet z fr-
dei et multoz bonoz p̄cipitationē q̄
rū ob grām cū membris tuis z sedus
intre et copulā queas: factus es illis
lōge immanior: p̄sertim cū ea que pla-
ne inutilia sunt z nullius momēti ma-
gno videris studio insectari: eos autē
qui dei sunt templū: fame z nuditate
consumptos nō solū aspernaris et ne-
gligis: s; malis plerūq; plurimis ob-
uoluis. **A**t qui si ea per te glorie cupi-
ditate gerunt: longe magis frater q̄
equus curādus foret. quāto enī is q̄
tua sit munificētia vsus: prestantior
fuerit: eo fulgētior tibi p̄ tuis in eum
beneficijs corona cōterit. nūc vero
cū longe his fueris in aliena lapsus:
non sentis q̄ multos excites qui te
criminētur. quis enī tibi nō maledi-
xerit? quis nō extreme crudelitatis z
inhumanitatis insimulabit: cum vide-
ris te hominum genere neglecto: be-
stias illis pretulisse: post bestias vero

domos et supellectilem cure habere? nonne apostolos audis asserentes: potes illos qui dei verbis susceptissent: domos fundosq; vendicasse vt frēs alerent: tu vero domos et fundos sub o trahis: vt equos: ligna: pelles: parietes et pauimenta excolas: quodq; grauius videri debet non solū viri: verum et muliercule hac trahuntur vesania quā ad ianē laborē hūc: et maritos impellunt: vt vbiuis potius q̄ necessarios in reb; impendāt. Quod si q̄s tulerit molestius minusq; p̄bet: p̄meditātū habēt et in p̄mptu responsū: non mediocriter increpandū. dicitur enī ea licere que et ceteri faciūt. Quid inquitis: nihil pudet: nihil ve remini: quādo et xp̄myt equis et mulis ita et stratis et suppedaneis adnumēatis famescētē: quin potius neq; illis parē facitis: maiorē his rebus portio nē: xp̄o vero perignā impriti? num vos fugit cuncta illius esse ditionis. vos insup ac vestra oīa? nū ignorad. eundē et corpus condidisse: condito gratis indidisse et animā: in quā oīa ornamenta cōtulerit: qui sp̄iā vero p̄ his omnibus domis nec beneficij vobis cē reddet: qui ve pro locata domū cula pactā et conuentā pecuniā diligenti sume exposcit: mūdi hāc machinā oēm in vīum habens tūq; in habitans terrar. neq; paz tolerat mercedis depēdere. cū mani glorie e qua facta eius oīa pendēt: seipsum suaq; vniuersa deuouerit: eo inanius: q̄ neq; beluis tali ornatu circūactis: addi aliquid viriū pōt: neq; fessorib; ipis virtutis plue quietiā accedē q̄ ignominie. siquidē pleriq; ab equite auersis: oculos ad iumentū ornatū conuertent: insequentēq; familiā vel p̄niosos: et qui elatis ceruicibus antecesserint: circūspectabunt. dñm vero sacellitibus stipati. nō secus ac cōmunez

hostē et infensum habebūt et asp̄nabitur: que res contingere tibi haudquaquā poterit: si animū excolueris. quin hoies potius et angeli vniuersi et angeloz p̄ncēps coronā plectēt. Idcirco si glorie cupiditate duceris: desine iam facit. re que soles. neq; domum sed aiām ipsam vt clarior fias et circūsp̄ctor: ornato. nihil enī dici te vilius pōt: si ei posthabite et neglētē domū ornatum anteponas. Quā si mea hec dicta iniquo aīo tuleris: audi qd fuerit p̄ quempiā alienigenā gestū. Philosophus enī quidā cū splendidā eēt domū ingressus auro multo fulgentē varioq; marmore et colūnar. cultu p̄spiciuā: pauimenta mox ipsa tapetibus strata vidisset: in facie dñi dicitur dominus consp̄nisse: increpitus deinde respondisse. Cū sibi id facere vllā in parte domus haudquaquā licuisset: coactū se dñi vultū cōsp̄casse. Quides itaq; q̄ irasidē dignus sit ille: apud eos q̄ mente valēt: et despiciatus: qui exteriora ornauerit: nec immerito: nam si quis vxorē suē tuā operam p̄mittis aut neglētāz: ancillulā hō veste splendidiori obtulerit: num equo id animo tuleris? Mūne: quin ira succensus: summā hanc esse iniuriāz clamaras. Nec secus igitur tibi erit de anīa cogitandum: cū parietes solū et supellectilem exornas: et stipēz munus habunde impartiris: nec in reb; gerēdis prudentius impēdis opaz. quod eo grauius videri debet: cum constet herā inter et ancillas pro eaz natura nihil distare: aīm hō a corpe differre plurimū. Quē res si ita se habet: lōge magis domus ipsa zlectuli et scabella ab aiā distabit. Quā igitur fueris ex culatione dignus: cū hec fuerit auro per te argentoq; obducta: animā vero nulla eius habita rōne pannis obstem: squalentem: famelicq; vlcētib;

plena: canibus siueris laudanda et his
insuper existimans te ex ornatu eius
modi et exteriori: laude vel gloria po-
titur? Illud preterea maioris clemē-
tie apparet: cum fueris ob id supuacui
ornamenti sepe alias increpitus iri-
sionibusque et conuictis vel iniuria que
uis alia affectus et extremis supplicij
adiudicatus: supuacanea hec fore tibi
adhuc decori duxeris. Unde cum ita
ut diximus se re habere intelligamus:
repurganda sunt nobis errata hec omnia
ut aliquando tandem nostri iuris effecti
resipiscamus: transferamusque in animam
decorum illum exteriorem omnem: et orna-
mentum hoc pacto deus manebit ille?
et sine iactura erit: et nos angelis pa-
res efficiet: et bonis certioribus donabitur.
**De nequitia sit uoluntaria et non natu-
ralis.**

Sermo. ij.
Ade tandem si placet: contentio-
nibus omissis: sermonem ad
moralitates differendam conuer-
tam. nequitia enim depulsa inductaque
virtute: clare docebimus iniquitates
ipsam nullam habere a natura ortum: con-
quirentibusque malignitatis origine:
non solum uerbis: uerum et rebus ipsis:
omnia occludere facile poterimus: ut po-
te qui illis nature simus: non improbi-
tatis participes: neque illud spectandum
quod laboriosa sit uirtus: sed que possit faci-
le comparari: si studio et diligentia inue-
nerimus considerandum. Quod si uici-
orum uoluptatem attuleris et finem qui
ducat ad mortem: uti e contra uirtutes
ad vitam: explicabis. uidebimus plurimum
uicij inesse doloris: et uirtutibus uero
uoluptatis non parum: si fuerint hec
diligentius utraque discussa. nam quid
improba conscientia molestius? quid spe
meliori suauis? nihil profecto nihil adeo
nos frangere vel uigere consuevit: que
rei aduersum aut mali imminetis expec-
tatio nihil inque nos adeo susleuat: et

quasi uolitare facit: que recti consciens-
tia: quod quidem facile potest in rebus
humanis aduertiri. nam qui carcerem habet
tantum capitis damnati: damnationem ope-
rientes et mortem: uel si delictis abun-
de fruuntur: vitam longe agunt mole-
stiorē et anxiam que qui emendicatio et
nullo sibi malorum conscientij per rerum
angustias incedunt. mortis enim futu-
re expectatio haudquaquam sinit quas in
manibus habent uoluptates seu delicti-
as sentiant. Verum quid uinctos dixe-
rim et in carcerem coniectos: quando et li-
bere uagantibus: abundantibus dico
et opulentis uiris: sibi ipsis malorum per-
scij: opifices ipsi longe sint condicione
meliores: que ex diurno questu uictit et
et labore summo? Cuius in popinis
nonnullos spectamus remulentos: in
continentes et uentre distentos: eo illos
infelices appellamus: quam edendi et pe-
potandi uoluptate: longe est acrior: ex-
pectanda in eos et futura calamitas. que
si hisce hominibus uiuenti hoc genus io-
cundum appetit: nihil est mirum si neque-
at in malignitate amaritudo euitari:
uel in nequitia defugi tristitia. Ecce res
tam execranda ebriosis illis laude: uide-
detur digna non mediocri: non tamen idcir-
co bonos illos: sed miserabiles nuncupa-
mus et calamitosos: quod ignorent quibus
sint malis immeriti. Quid de mechis
dixeris: qui pro breui fluxaque libidine
turpem subeunt indecoramque seruitutem:
pecuniarum insuper iacturam: timorem
continuum: et vitam ducunt eius sane quam
Layn duxerit nihil absimile: uel lon-
ge que ille molestior? siquidem et peritiam
verentur: et futura premetunt: amicos
pariter et inimicos: ignaros uti et sce-
leris conscientios suspectos habent: adeo
ut neque quiescendo huius sint anxietatis
expertes. Facinorum enim con-
scientia insomnia eis uel plena formi-
dinis ad usque terrorem effingit. **Ulex**